

Aldous Huxley: KRASNI NOVI SVET

Roman se začne z direktorjevo predstavitvijo londonskega Zavoda za razplajanje in prilagajanje skupini študentov. Ogledajo si različne tehnike "proizvajanja" dojenčkov, njihovega ločevanja v kaste in prilagajanja. Ko so zarodki odliti iz svojih steklenic se začne neopavlovsko prilagajanje. Dojenčke dojenčke postavijo v sobo s knjigami in vrtnicami, nakar se sprožijo glasne sirene, drugi zvoki in manjši električni šoki. Tako nikoli v življenju ne bodo marali knjig in rož. Dojenčke vzgajajo tudi s hipnopedijo, da jih naučijo etike. Ko spijo, jim neprekinjeno predvajajo etične fraze, ki se zasidrajo v njihovi podzavesti.

V zavod pride svetovni nadzornik zahodne evrope, njegovo fondovstvo Mustapha Mond, in študentom razlaga kako je bilo včasih, ko so še obstajale družine, kjer so bila čustva v napoto sreči in stabilnosti, ljudje pa so se še rojevali. Prvi reformatorji so poskušali razmere spremeniti, vendar so jih stare vlade ignorirale. Po takoimenovani 9 letni vojni je svet prišel v gospodarsko krizo, izčrpan od katastrofalnih življenjskih pogojev in ljudje so končno dovolili reformatorjem prevzeti oblast. Kmalu so se znebili vere, enozakonstva in drugih individualnosti. Družba se je stabilizirala s predstavitvijo kastnega sistema in uporabe some.

Bernard Marx je temnolas Alfa, za katerega verjamejo, da je po nesreči še kot fetus sprejel dozo alkohola. Ni ravno priljubljen med svojimi sodelavci, ki govorijo z njim v poniževalnih tonih. Bernard je zaljubljen v Lenino Crowne, ki jo je v preteklosti povabil da bi šla skupaj v Rezervat divjakov. Lenina je ta čas že nekaj mesecev hodila z Henry-jem Fosterjem, toda ker so dolga razmerja v tem svetu neetična, se strinja, da bo šla z Bernardom v Rezervat.

Bernard gre k direktorju zavoda Tomakinu in dobi njegov podpis, potreben za vstop v Rezervat. Direktor mu pove zgodbo, kako je on 25 let nazaj šel tja z žensko. Med nevihto se je izgubil in jo je bil prisiljen pustiti tam. Direktor se zave, da tega ne bi smel pripovedovati Bernardu in postane defenziven ter začne kričati nanj. Bernard odide in gre na pogovor s svojim dobrim prijateljem Helmholtzom Watsonom o svojem srečanju z Direktorjem.

Helmholtz je Alfa, ki je postal razočaran nad družbo. Naveličan je svojega dela - pisanja sloganov in izjav za inspiracijo ljudi. Išče nov način izraziti nekaj, vendar še vedno ne ve kaj. Pomiljuje Bernarda ker se zaveda, da se noben od njiju ne more popolnoma vključiti v družbo.

Bernard in Lenina poletita v Rezervat divjakov v Novo Mehiko. Ko je tam se zave, da je pustil odprto pipo s kolonsko vodo v svoji sobi in pokliče Helmholtza, da bi jo on zaprl. Helmholtz mu še pove, da direktor namerava Bernarda premestiti na Islandijo, ker naj bi se zadnje čase obnašal antisocialno.

Bernard in Lenina vstopita v Rezervat in gledata indijance, ko izvajajo ritualni ples za zagotovitev dobre letine. Mladi mož po imenu John se jima približa in jima pove nekaj o

sebi. Rodila ga je njegova mati Linda, ki je bila tu puščena pred 25 leti. John se nestrpno hoče naučiti čim več o njunem svetu. Izkaže se, da je njegova mati Linda v resnici tista ženska, ki jo je direktor pred 25 leti pustil tukaj. Ni se mogla vrniti, ker je bila noseča z Johnom, kar je v novem utopičnem svetu nenormalno, tabu.

Bernard ugotovi, da bi ga lahko John in Linda rešila pred premestitvijo na Islandijo. Pokliče Mustafu Monda in dobi dovoljenje da ju pripelje v London. Ko se Bernard vrne, je prisiljen dobiti se z Direktorjem v javnosti. Direktor ga javno osramoti in ga obvesti, da ga pošilja na Islandijo. Bernard se smeji in predstavi Lindo ter Johna. Direktor je tako ponižan da da odpoved. Bernard čez noč postane slavna oseba, zaradi svojega skrbništva nad divjakom Johnom, katerega dober izgled in skrivnostna preteklost ga naredita slavnega. Bernard je s pomočjo svoje popularnosti zdaj dobil mnogo žensk in postal precej aroganten.

Bernard ima prireditev, na katero je povabil nekaj zelo pomembnih gostov, da bi spoznali Johna. Le ta se zaklene v sobo in noče iz nje. Bernard je osramočen pred gosti, ki ga v jezi zapustijo, med tem ko se Bernard trudi rešiti kar se rešiti da. John je potem po tem dogodku srečnejši, ker je Bernard prisiljen spet postati njegov prijatelj.

Tudi Helmholtz in John postaneta spet zelo dobra prijatelja. Helmholtz se je spravil v težave, ko je napisal in v šoli svojim študentom prebral del svoje poezije. John privleče na dan svojo staro kopijo del Shakespeara in začne brati. Helmholtz je očaran od strasti Shakespearovega jezika in se zave, da je to to, kar je hotel sam napisati.

Lenina se zaljubi v Johna in se končno odloči, da gre k njemu. Po par minutah ji on pove, da jo ljubi. Lenina je srečna, da to sliši in se sleče, da bi seksala. John se grozno razjezi in ji pravi da je kurba ter jo udari, ona pa zbeži v kopalnico. Nato zazvoni telefon in John je obveščen, da bo njegova mati kmalu umrla ter odide.

John gre v bolnico, kjer je Linda že skoraj podlegla prevelikim količinam some. Ravno ko pride k njej na obisk, je tam tudi velika skupina identičnih dvojčkov, ki se prilagajajo smrti. Opazijo Lindo in komentirajo kako je grda. John jih jezno meče stran od nje. Ko govori z Lindo, začne ona spraševati po Pope-u - indijancu, s katerim je živela v Rezervatu. John hoče, da bi ga prepoznala in jo prične tresti. Ona odpre oči in ga vidi, toda moment kasneje se zaduši in umre. John krivi sam sebe za njeno smrt. Še enkrat ga prekinejo dvojčki in tiho zapusti sobo.

Ko pride po stopnicah, sreča množico nekaj 100 identičnih dvojčkov, v vrsti čakajočih svojo dnevno dozo some. Začne misliti, da lahko spremeni družbo in jih prepričuje naj pustijo somo, ki zastruplja njihove misli, zatem jo zagrabi in jo začne metati stran. Delte se razjezijo in ga začno napadati. Bernard in Helmholtz sprejmeta klic, naj gresta v bolnico. Ko prideta, najdeta Johna v sredini drhali. Helmholtz se smeji in se mu pridruži. Bernard pa ostane pri miru, ker se boji posledic.

Vse trije se srečajo z Mustafom Mondom, ki Bernardu in Helmholtzu pove, da bosta poslana na Islandijo, kjer je prostor za ljudi, ki so postali preveč individualistični v svojih pogledih in niso več ustrezni za življenje v veliki družbi.

John in Mustafa načeta dolgo debato o tem, zakaj je družba strukturirana tako kot je. John je razburjen nad dejstvom, da so zgodovina, religija in znanost kontrolirani in celo prepovedani. Mustafa mu pove, da je družba zasnovana, da poveča vsakogaršnjo srečo. Zgodovina, vera in znanost pa so služile samo ustvarjanju čustev, ki so destabilizirala družbo in tako vodila v nesrečo. Če želijo zagotoviti popolno stabilnost, morajo vsako osebo prilagoditi in jo prisiliti, da bo ignorirala stvari, ki bi vodile v nestabilnost. John se še naprej ne strinja: Mustafa mu reče, da zahteva pravico biti nesrečen. Omeni mu tudi dolg seznam človeških slabosti in zlobnosti, John pa reče da jih zahteva vse.

Mustafa pošlje Bernarda in Helmholtza na Islandijo, a ne pusti Johnu da bi odšel. Reče mu, da hoče nadaljevati eksperiment še nekoliko dlje. John pobegne iz Londona do zapuščenega svetilnika na obrobju mesta. Tam si uredi majhen vrt in naredi loke ter puščice. Da bi si olajšal občutek krivde, da je povzročil Lindino smrt, naredi bič in se udarja z njim. Vidi ga nekaj mimoidočih delt in čez 3 dni se pojavijo reporterji, da bi ga intervjuvali. Večino mu jih uspe prestrašiti, da odidejo. Eden pa ujame Johna, ko se muči, na film. Naslednji dan prihaja na tisoče helikopterjev z ljudmi, ki ga hočejo videti, kako se tepe. John jim ne more vsem zbežati. Prideta tudi Lenina in Henry Foster in ko jo John vidi jo začne bičati. Množica začne vzklikati "orgy-porgy". Naslednji dan se zbudi in zasovraži sam sebe, ker je prejšnji dan vzel somo in se prepustil čustvenemu plesu ob himni "orgy-porgy". Zvečer je najden mrtev (obešen).